

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973.december 4.

bb.1. gazdag kiállítási program decemberben

1/nn/tr/h1/a/-cz

1973. december 4.

az év utolsó hónapjában is számos jelentős kiállítás megrendezésére kerül sor a kulturális kapcsolatok intézetének szervezésében hazánkban és határainkon túl. december második felében a délvietnami nemzeti felszabadulási front megalakulásának 13.évfordulója alkalmából „néhány kép a délvietnami nép, harcáról és győzelméről”, címmel kiállítás nyílik a fővárosi művelődési házban, amelyen több mint 100 fotó szemlélteti a szabadságukért küzdők hősi harcait.

a magyar-indiai diplomáciai kapcsolatok fennállásának 25 éves évfordulóján, december 5-től delhiben reprezentatív magyar népművészeti bemutató fogadja a nyilvánosságot. a tárlaton mintegy 300 népművészeti alkotás: kerámiák, hímzések, szöttek, fafaragások adnak átfogó képet hazánk sokszínű népművészetéről. ugyanitt egy másik kiállítás az elmúlt két és fél évtized legjelentősebb politikai, gazdasági és kulturális eseményeit tárja 83 riportfotó közvetítésével az indiai közönség elé. a magyar fotóművészeknek azok az alkotásai szerepelnek itt, amelyek a két nép közötti közeledés fontosabb állomásait örökítették meg. a két tárlatot delhi után india több nagyvárosában, így többek között kalkuttában, bombayban és madrasban is bemutatják.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb.1./ gazdag.....folyt./-a

a hónap elején az osztrák fővárosban nemzetközi éremkiállítás nyílik, amelyen hazánk is részt vesz. a bécsi nemzeti bank halljában Magyarország hetvenegy darab régi arany- és ezüstpénzt és a ma érvényben lévő 21féle pénzérmét vonultatja fel.

a berlini magyar kultúra házában december 6-án madách emlékest lesz, amelyen Lukács Sándor irodalomtörténész, a tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetének osztályvezetője tart előadást a nagy magyar költő-drámairól. ugyan- csak a berlini magyar kultúra házában december 7 és január 4 között Balázs Irén textilművész nő alkotásait láthatják az érdeklődők. a mintegy 40 faliképet és tértextilt felsorakoztató bemutató előzőleg a potsdami magyar kulturális hét alkalmából aratott sikert az ndk művészetkedvelő közönsége körében. december 17-én a berlini komische operben a Kodály vonós négyes ad hangversenyt Fábian Márta cimbalom-művész közreműködésével.

december 12-én a magyar-török kulturális cseremegállapodás alapján nagyszabású kerámia kiállítás nyílik Isztambulban: a kortárs magyar keramikus művészek legjobbainak csaknem 100 alkotása lesz látható az Isztambuli Szépművészeti Akadémián, december 26-ig./mti/

-.-

bb.3. nagy sikere van a győri pszichológiai segélyszolgálatnak

vid/gz/gné/a/-cz

1973. december 4.

nagy sikerrel működik Győrött a Tit Győr-Sopron megyei szervezete által két hónappal ezelőtt létrehozott pszichológiai segélyszolgálat. telefonon és személyesen egyaránt mind többen és többen kérnek tanácsot. az igénybe vevők köre messze túlterjed a város határain: a Győr környéki falvakból - sőt nem egyszer Sopronból és Mosonmagyaróvárról is - felhívják. a segélyszolgálat megszervezésével az érzelmi defektusok feloldódását, illetve azt igyekeznek elősegíteni, hogy az érzelmi defektusok ne okozzanak idegbetegségeket. e célját eddigi tapasztalatok szerint a segélyszolgálat az esetek tekintélyes részében el is éri./mti/

- 2 -

bb.2. szünidei műsorok a budapesti művészeti házakban

i/zsu/mm/hi/a/-cz

1973. december 4.

Színes, választékos szünidei programokkal várják az általános és középiskolás tanulókat a budapesti művelődési házak. a pestszébesti csiliben például az általános iskolák felsőtagozatosai számára december 28-án délelőtti ifjúsági filmeket vetítenek. január 6-án a kisiskolások részére „Varázshegedű”, címmel mesejátékot mutatnak be a Kecskeméti Kóna József színház művészei. a művelődési ház könyvtárában mese-délelőtti rendeznek két alkalommal, közben mesefilmeket és diafilmeket vetítenek a gyerekeknek.

Nemrégiben jelent meg egy kötet küvárosi jeladás címmel. ennek témájából december 17-én kiállítást nyitnak meg irodalmi műsoros délután keretében. elsősorban a XX. kerület grafikusainak, képzőművészeinek alkotásai szerepelnek majd itt. a középiskolásoknak külön filmprogramok is lesznek. karácsonykor fekete-fehér show címmel zenés-énekes rendezvényen vasárnaponként pedig a Corvina klub zenés szórakoztató műsorain vehetnek részt a fiatalok. szárnyaló dallamok címmel népszerű opera és operett részleteket adnak elő december 26-án este neves operaénekesek.

a XIV. kerületi Danuvia Gorkij művelődési központban december 27-én játékdélelőtti rendeznek sok sporttal, ügyességi vetélkedőkkel. 28-án néprajzi-földrajzi tematikájú filmeket vetítenek Magyarországról az általános iskolák alsó tagozatosai részére. január 2-án délelőtti móka Miki Zsebszínháza szórakoztatja a kicsiket. 3-án forgószínpad címmel társasjátékokat, diafilmvetítést rendeznek, 4-én mesefilmekkel, sport- és természetfilmekkel tölthetik el hasznosan szabadidejüket a gyerekek. ezenkívül egy alkalommal a környező iskolák tanulóinak kirándulást rendeznek a budai hegyekbe.

Csepelen a Radnóti Miklós művelődési háznál működő ifjú orosz nyelvbarátok klubjában a gyerekek orosz hanglemezeket hallgatnak, filmeket néznek, mesekönyveket és képeslapokat olvasnak, népdalokat tanulnak, vetélkedőkön vesznek részt. játékos közlekedési órákon megismerkedhetnek a közlekedési szabályokkal, majd az elsajátított anyagból vetélkedőket rendeznek. többször lesznek Vidám Gyermekműsorok, s nevéssünk együtt címmel filmparádé./mti/

- 3 -

bb.4. új bolgár növényvédőszer,, vizsgázott,, veszprémben

vid/kz/a/-cz

1973. december 4.

az interchim- a kis mennyiségben használt termékek gyártását, fejlesztését koordináló kgst szervezet- a nehézvegyipari kutató intézetet bizta meg, az új bolgár növényvédőszer vizsgálatával. az első új kémiai anyag a laboratóriumban és az üvegházban ezekben a napokban vizsgázott, a mancozeb elnevezésű szintetikus gombaölőszert az eddigi tapasztalatok szerint a peronoszpóra elleni védekezés nagy ígérete, segítségével hazánkban és más kgst országokban is helyettesíteni tudják majd az igen költséges nyugati importot. a kísérletek után tavasszal már szabad ég alatt nagyüzemi táblákon próbálják ki az új bolgár növényvédőszer./mti/

--

bb.5. időnyárás a tiszán - teletöbe vonultak a hajók

vid/kz/a/-cz

1973. december 4.

a tiszta magyarországi alsó szakaszán végetért a vízi igény, beérkeztek a szállomások, a szeged-tápéi öblőzsebbe az uszályok, a különböző kishajók és bevontatták a csónakházakat, továbbá a szőke tiszta hajószállót. előzőleg,, megágyaztak,, a vízi járműveknek. a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat egyik nagyteljesítményű kotróhajója szélesítette, mélyítette a kikötő bejáratát, kapuját, mert egész ősszel rendkívül alacsony volt a folyó vízállása. felújították magát az öblőzetet is: több mint 20 000 köbméter agyagos iszapot távolítottak el a mederből./mti/

--

bb.6. hat év: tizenhat nemzetközi díj - a magyar komolyzene külföldi sikere

1/ro/pá/h1/a/-cz

1973. december 4.

komolyzenei hanglezkiadásunk színvonala az utóbbi években jelentősen emelkedett. a hazai forgalmi statisztikák mellett igen beszédesek azok a külföldi sikerek, amelyeket a magyaroton felvételek arattak a világ nagy lemezversenysein. /folyt.köv./

- 4

bb.6./ hat év:.....folyt./-a

1967 és 1973 között 16 nemzetközi díjat kaptak komolyzenei felvételeink, és ezek között klasszikus és mai szerzők műve egyaránt fellelhető.

a sikersorozat 1967-ben kezdődött, amikor haydn: erdődy vonósnégyesek című kompozíciója a tatrai vonósnégyes előadásában a belga rádió és televízió nagydíját nyerte el. gabos gábor zongoraművész, valamint a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara lehel györgy vezényletével bartók béla első, második és harmadik zongoraversenyét szökölatatta meg - ez a felvétel japán hanglezkiadásában részesült. egyik legtermékenyebb kortárs operaszerzőnk szokolay sándor vérnász című műve a német lemezkiadót kapta meg. ugyanez a felvétel a következő évben elnyerte a párizsi charles cros akadémia nagydíját.

1969 egyébként a liszt művek diadalmenete volt. a nagy magyar komponista requiemje, missa choralisa, zsoltárok című kompozíciója, s kórusművei a párizsi charles cros akadémia nagydíját nyerték el. a magyar népzene i. című lemez német hanglezkiadót kapott, a bartók összkiadás a francia hanglezkiadót arthur honegger díjának tulajdonosa lett.

a szakkritika szinte kizárólag felső fokokban beszélt liszt krisztus oratóriumának felvételéről, amelyen a szőlőtákon kívül a magyar állami hangversenyzenekar, a budapesti kórus és a budapesti kodály zoltán leánykar forrai miklós vezényletével működött közre - ez a lemez a vokális hanglezkiadás nemzetközi akadémiajának,, arany orpheus,, díját nyerte el. s hogy nemcsak bizonyos szerzők és korok stílusának hiteles megőrzéséről van szó, azt igazolja, a francia nemzeti hanglezkiadót nagydíja, amelyben schönberg pierrot lunairejének magyar felvételét részesítette. a nagy felőtlőnést keltő előadásban a budapesti kamaragyűjtést mihály andrás vezényelte.

1972 diadalai is a komolyzenei hanglezkiadás sokoldalúságáról tanuskodnak. mai magyar szerzők - maros rudolf, petrovics emil, bozzay attila - művei kívánkoznak az első helyre - a három lemez a ,,grand prix diapason 1972,, díját nyerte e a kortárs zene kategóriában. /folyt.köv./

- 5 -

bb.6./hat év:.....2.folyt./-a

s itt van mindjárt az ellenpont: esterházy harmónia caelestis-a, ez a régi magyar zenei emlék a francia nemzeti akadémia, arany orpheus,, nagydíját hódította el. ráncsi dezső chopin zongoraművek tolmácsolásával aratott babért: ez a mű is a charles cros akadémia nagydíját mondhatja magáénak.

ebben az évben kodály zoltán székelyfonójának felvétele növelte nemzetközi sikereink számát a charles cros akadémia nagydíjának elnyerésével és szokolay sándor vérnásza a spanyolországi valladolidi fesztivál művészlemez kategóriájában nyerte el a nagydíjat, s egyúttal a legjobb külföldi márka díját.

komolyzenei felvételünk színvonalemelkedését jelzi az is, hogy az elmúlt esztendőben az összes szocialista hanglemezek export csaknem 20 százaléka már művészlemez volt. legnagyobb művészlemez,, igénylő,, a szovjetunió és az ndk, de szép számmal vásárolt tőlünk komolyzenei felvételt lengyelország és csehszlovákia is./mti/

--

bb.7. ujjabb szállítási intézkedésekkel javítják a háztartási tüzelőolaj-ellátást

1/sb;gg/1e/a/-cz

1973. december 4.

a szokatlanul erős hideg és a közlekedést lassító csúszós utak most sok gondot okoznak az áfor-nak a háztartási tüzelőolaj-ellátásban. pedig a beszerzés megkönnyítésére az idén többszáz ujjabb elárusító helyet létesítettek, s ebben a szezonban már 761 áfor eladóhelyen és 3692 viszonteladónál kaphatnak fűtőolajat a vásárlók. sok elárusítóhely azonban mindössze egy vagy két napi fűtőolaj-készletes tarthat, mert kevés a helye, vagy egyáltalán nincs raktár. ezért a szállítás, az áru szétosztása most a legsebezhetőbb pontja a tüzelőolaj ellátásnak, hiszen - a különböző közületi felhasználókat is számítva - 50-100központi elosztóhelyről több mint tízezer felhasználónak, illetve elárusítóhelynek kell olajat szállítani. az áfor központi telepein, elosztóhelyein bőséges a készlet, nincs hiány háztartási tüzelőolajból, s most csupán az óvatosabb, lassabb forgalom következtében akadózik a kisebb elárusítóhelyek ellátása.
/folyt.köv./

- 6 -

NA

bb.7./ ujjabb szállítási.....folyt./-a

a szállítás megoldására most több jelentős intézkedés történt. az áfor és a nim kérésére átmenetileg katonai tartálykocsik is bekapcsolódatak a háztartási tüzelőolaj szállításába, az elárusítóhelyek feltöltésébe. néhány évvel ezelőtt még a tank-autók megtöltése is sok gondot okozott, de az idén több, korszerű töltőberendezést állítottak fel, s most mentesültek e problémáktól. a szállítási gondok megoldását segítette a máv azzal, hogy több mint 300 hatvan köbméteres külföldi vasuti tartálykocsit bérelt. így most már lanyegesen több szállítóeszköz osztja szét az olajat, mint egy évvel ezelőtt. az áfor a csapel autógyártók az idén 110 új tankautót rendelt, s novemberben a csapeliek megkezdték az új kocsik átadását. ígéretük szerint az év végéig valamennyi új tankautót az áfor rendelkezésére bocsátják. a továbbiakban tehát folyamatosan javul a szállítás, s ezzel összefüggésben a tüzelőolaj-ellátás is.

a téli szállítási problémák most nem érintik azokat az előrelátó vásárlókat, akik az áfor nyári kedvezményes akciójában 80.000 tonna tüzelőolajat szereztek be és tárolták, amit 16.000 használt hordó átadásával is jelentősen segített az áfor. kétségtelen, hogy ez a tény nem vigasztalhatja azokat, akik a hidegben sorbanállnak tüzelőolajért. pedig - legalábbis budapesten nem lenne erre szükség, ha többen élénének a cserekannás házhozszállítás lehetőségeivel. az áfor a fővárosban ugyan- is felkészült arra, hogy naponta több mint 15 000 huszilitéses kannát töltsön meg a házhozszállítási szolgáltatás kifejlesztése érdekében, amely lehetővé teszi, hogy a vevő minden ke- rületben a kijelölt helyen feladja rendelését, s a lakásánál kézhez kapja - az üres ellenében - a megtöltött kannát.

/mti/

--

- 7 -

bb. 8. egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamok csongrádiban - fizikai dolgozók ötszáznegyven gyermekének képzése

vid/fm/rj -cz

1973. december 4.

a szakosztályok csongrád megyei tanácsa évek óta szervez egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat, amelyekben fizikai dolgozók hátrányos helyzetű gyermekei vesznek részt. a pedagógusok szakszervezete megyei bizottságán most készült értékelés szerint az 1971-1972-es tanévben a tanfolyamra járt 154 tanuló közül 101-et, az 1972-1973-as tanév után pedig 170 diák közül 124-et vettek fel az egyetemekre. az adatok tehát azt mutatják, hogy a középiskolai szaktanárok által vezetett, a tanítási órákon túl tartott foglalkozások igen eredményesek.

az elmúlt évek a tapasztalatait hasznosítva, az idei tanévben nyolc gimnáziumban, illetve szakközépiskolában szervezték meg ismét a megyében az egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat. az iparban és a mezőgazdaságban dolgozó fizikai munkások 540 gyermeke 47 tanfolyamon vesz részt a legjobb szaktanárok által vezetett külön foglalkozásokon. a tanév időszakában a harmadikosok 42, a negyedikesek pedig 36 órás tanfolyamokat hallgatnak végig. elsősorban biológiából-kémiából, valamint magyar nyelv- és irodalomból, történelemből és idegen nyelvekből gyarapítják ismereteiket, az e szaktárgyakban egyébként tehetségesnek mutatkozó fiatalok.

a biológia-kémia szakokra készülő negyedikes középiskolások a téli, illetve a tavaszi szünetben egyhetes bentlakásos tanfolyamon is részt vesznek majd a szegedi józsef attila tudományegyetem természettudományi karán, ahol egyetemi oktatók vezetik majd a foglalkozásokat. /mti/

--

8.12 rj

- 8 -

bb. 9. elkészült a pécsi-víz mederrendezése - 27 km-es szakasz 64 millió forint

vid/rj kz -cz

1973. december 4.

a drávába ömlő fekete-víz legjelentősebb mellékága a 46.5 km hosszú pécsi-víz, amely a mecsekaljai iparvidék bányavizeit, és a hegyekből lefutó csapadékot gyűjti össze. idők folyamán a medre iszappal telt meg s alkalmatlanná vált nagyobb vizek kárnéves levezetésére. halaszthatatlan rendezését a hatvanas évek elején kezdték meg a torkolatnál. az első útemben a gerdégig terjedő szakaszon végeztek a munkával, a másodikban pedig az onnan pécsig húzódó 27 km-es szakaszt rendezték. az utóbbival - 64 millió forintos költséggel - december elejére készültek el.

a pécsi-víz rendezése lehetővé teszi, hogy hasznos mezőgazdasági termőföldekké alakítsák a vízfolyás melletti nádasokat, réteket, legelőket, újabb területeket nyerjenek pécs iparának fejlesztéséhez és lakásépítkezéseihez, továbbá megakadályozni, hogy nagyobb áradáskor kiöntsön a víz. /mti/

--

bb. 10. már érkezik a jugoszláv műtrágya - megkezdődtek a jövő évi szerződés előszállításai

vid/kz/rj

1973. december 4.

szegeden november elején 16 millió dollár értékben árucseres megállapodást kötött az agrótröszt és a chemolimpex a belgrádi agrohemija külkereskedelmi vállalattal. az 1974. évre szóló egyezmény értelmében jugoszlávia 75.000 tonna különböző összetételű komplex műtrágyát és 70.000 tonna superfoszfátot szállít hazánkba. magyarország pedig 35.000 tonna ammóniát és egyéb műtrágyacikkeket exportál a szomszéd államba. bár a szerződés csak a jövő esztendőre szól, a magyar küldöttség vezetői kérték, hogy a lehetőségekhez képest az előszállítások még az idén kezdődjenek meg, s a jugoszláv partner erre ígéretet is tett.

/folyt.köv./

8.18 rj

- 9 -

bb. 10. már érkezik... 1. folyt./rj

dr. Konkoly István, az agraröroszt kereskedelmi igazgatója a megállapodásban foglaltak eddigi teljesítéséről nyilatkozva elmondotta az mti munkatársának, hogy mezőgazdasági termelésünk szempontjából rendkívül fontos importcikkből máris jelentős mennyiség érkezett. Alig egy hónap telt el a szerződéskötés napja óta, s ez idő alatt szemcsés és porított szuperfoszfátból vagonokban és uszályokban több mint 15 000 tonnát kaptunk. Ezt Baranya, Bács, Békés, Borsod, Csongrád és Fejér megyébe irányították. A nitrogén, foszfor és kálium összetételű ugynevezett komplex műtrágyából ugyanakkor csaknem 18.000 tonna jutott már vasúti kocsikban közvetlenül a megrendelő üzemek állomáshelyére. Az utóbbit a cps és egyéb zárt rendszerű kukoricatermesztést folytató állami gazdaságok és tsz-ek használják fel a speciális technológiai előírásoknak megfelelően. /mti/

--

bb. 11. színvonalasabb tejtermék-ellátás - elkészültek a megyei szarvasmarhatenyésztési programok

1/jf/pá/rj ie -cz

1973. december 4.

Elkészültek a megyék 1980-ig szóló szarvasmarhatenyésztési programjai, a terveket a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban összesítették és értékelték. A programok - amint a mém illetékesei az mti munkatársának elmondották - csak részben felenek meg a várakozásnak.

Az utóbbi két-három évben egyértelművé vált, hogy az eredetileg kettős hasznosítású magyar-tarka-fajta hus-, illetve tejtermelő tulajdonságainak együttes javítása nagyon lassú folyamat: a korszerű nagyüzemi termelést ilyen állománnyal nehéz megvalósítani, és az anyagi befektetések sem állnak arányban az eredménnyel. A fejlesztési tervek egy része azonban nem számol eléggé határozottan a szakosítással. /Ezt tükrözik különben az 1973. évi adatok is, amelyek szerint a tehénállomány csaknem 95 százaléka még mindig kettős hasznosítású állat; a tejelésre speciálizált állomány mindössze 3,7 az egyhasznú hustermelés pedig 1.6 százalékat képvisel az egész állományon belül./

Számos gazdaságban tej-hus, illetve hus-tej irányú „szakosodást”, akarnak végrehajtani. Ez azonban nem felel meg a szarvasmarha tenyésztési kormányprogram céljainak, tudniillik annak, hogy a nagyüzemi szakosítás igényének megfelelően 1985-re a tehénállomány fele egyértelműen tejelő állat, 30-40 százaléka pedig hushasznosítású állat legyen.

/folyt.köv./

8.38 rj

- 10 -

bb. 11. / színvonalasabb... 1.folyt./rj

A mém álláspontja szerint a szakosítási program végrehajtását rövidesen meg kell kezdeni a gazdaságokban. Azok az üzemek, amelyek nem tartják magukat az egyik vagy másik irányú szakosításhoz a fejlesztési koncepciók kialakításánál, azok a beruházási programok elbírálásánál hátrányba kerülnek, miután a mém a kormányprogram célkitűzéseit a beruházások jóváhagyásával messzemenően figyelembe veszi majd.

A megyei szarvasmarhatenyésztési programok 1974-es előirányzatai különben a lakosság magasabb színvonalú tej- és tejtermék-ellátását teszik lehetővé. Az a kedvező fejlődési folyamat, amelyet az idei nyári állatszámolás igazol, - a szarvasmarhaállomány 53.000-rel, az tehénállomány pedig 30.000-rel multa felül az előző évi várhatóan 1974-ben is folytatódik. A gazdaságokból érkező téli jelentések a tenyésztői kedv általános javulását jelzik. /mti/

bb. 12. a pest megyei kishajózási vállalat

tr/rj hgy

1973. december 4.

Közlí, hogy a ráckevei dunaág révállomásain a jégviszonyok miatt az átkelő forgalom szünetel. A többi révállomás a jégzajlástól függően közlekedik, melyre vonatkozóan közelebbi tájékoztatást a révállomások dolgozói nyújtanak. /mti/

--

bb. 13. közlekedési balesetek

mm/rj hgy

1973. december 4.

Az V. kerületben szent István körút és Jászai Mari tér kereszteződésében esék Péter 19 éves gépkocsiveető budapesti lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és elütötte a kijelölt gyalogátkelőhelyen haladó Balla Ferenc 63 éves nyugdíjas budapesti lakost, akit a mentők életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. Esék Péter vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított ellene.

Sipos Péter 41 éves alkalmi munkás budapesti lakos ittas állapotban hajtott egy lovaskocsit és a XIX. kerület Ady Endre ut és Kazinczy utca kereszteződésében nem adta meg az elsőbbséget, amelynek következtében összeütközött egy 42-es jelzésű villamossal. Sipos Pétert a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

/folyt.köv./

11.20 rj

- 11 -

bb. 13. / közlekedési... 1. folyt./rj

a xviii. kerület sallai imre utca és dalmady utca kereszteződésében tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget ambrus sándor 28 éves gépkocsivezető kiskőrösi lakos és összelitkozott egy személygépkocsival, melynek vezetőjét krajlik lászló 45 éves villanyszerelőt és utasát krajlik lászlóné 45 éves üllői lakosokat súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. ambrus sándor ellen eljárás indult.

az 1. kerület bem rakpart 30 szám előtt az alsó rakparton szendrei ferenc 42 éves uttisztító budapesti lakos figyelmetlenül áttett az uttesten és egy tehergépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

az egyesült izzólámpa és villamossági rt. udvarán egy mozgásban lévő tolató mozdony és egy tehervagon között akart átmenni szakács erzsébet 16 éves betanított munkás bakonyi szegi lakos a gyár dolgozója, de az útközbe közé szorult. a fiatal leányt a mentők életveszélyes állapotban szállították kórházba, ahol rövid idő után meghalt. a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

bb. 14. ki látta a balesetet?

gk/rj zs hgy

1973. december 4.

1973. november 17-én 11 óra 55 perckor budapesten az v. kerület bajcsy-zsilinszky ut és kálmán utca kereszteződésében a villamosmegállóból kiinduló 47-es jelzésű villamos szerelvény és a járdaszívet közé esett fischer lászlóné 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a budapesti rendőr-főkapitányság közlekedésrendészete kéri azokat a szemtanúkat, akik a balesetre vonatkozóan felvilágosítást tudnak adni, jelentkezzenek a budapest, ix. nádasy utca 1-3. szám 1. emelet 115. számú szobában vagy telefonon a 341-560/148 mellékállomáson. /mti/

--

12.00 rj

16 1535

- 12 -

bb. 15. időjárásjelentés

rj hgy

1973. december 4.

a nagy hideg mérséklődik.

a középpontjával a balti-tenger térségében található nagy kiterjedésű mérsékeltégővi ciklon déli, délkeleti oldalán több hullámban enyhébb, nedves levegő áramlik nyugat Európán át közép és kelet-Európa fölé. az enyhe léghullámok vonulását nyugat-Európában és közép-Európa északi felén többfelé eső, ónos eső, havazás, valamint a szovjetunió európai területének nagy részén kiterjedt havazások, több helyen hófúvások kísérik. az enyhe levegővel elárasztott területeken mérséklődött a nagy hideg. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásában is egyre nagyobb szerepet kapnak az enyhébb léghullámok.

hazánkban hétfőn általában 2, 8 órán át sütött a nap, de egy-két ködös helyen egész nap borult maradt az ég. a hőmérséklet napközben az ország nagy részén -1, -8 a borult helyeken azonban csak -9, -13 fokig emelkedett. kedd hajnalra szeszélyes területi eloszlásban -10, -22 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt erősen felhős, vagy borult volt az ég, elszórtan gyengén esett a hó, hódara. a hőmérséklet 11 órakor a nyugati megyékben -3 -5 máshol -6 -10 fok között változott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke -9,0 fok volt, 11.1 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet -7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, erősen süllyed.

várható időjárás szerda estig:

tulnyomóan felhős idő, többfelé havazás, hódara, később havas eső, ónos eső. több helyen élénk, időnként erős, déli, délnyugati, majd északnyugati, északira forduló szél.

az utak sikoşak lesznek. a nagy hideg mérséklődik. A hajnali hőmérséklet általában 0, -4, keleten -5, -10, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán -1, plusz 4 fok között.

a duma vízállása budapesten: 190 cm.

/mti/

--

13.05 rj

16 1535

- 13 -

bb. 16. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke
december 4-én 13 óráig

se/rj hgy

1973. december 4.

1. kiállítási program
2. szünidei műsorok
3. pszichológiai segélyszolgálat
4. bolgár növényvédőszer
5. telelőbe a tiszai hajók
6. zenei sikerek
7. tüzelőolaj-ellátás
8. felvételi előkészítő tanfolyamok
9. a pécsi-víz mederrendezése
10. jugoszláv műtrágya
11. tejtermék-ellátás
12. a kishajózási vállalat közleménye
13. balesetek
14. a rendőrség felhívása
15. időjárás
16. hírjegyzék.

/mti/

--

bb. 18. a bolgár párt- és kormányküldöttség látogatása bábolnán

t/bc/tf/gk/rj zs hgy

1973. december 4.

a bolgár párt- és kormányküldöttség, élén todor zsvkovval, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkárával, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnökével kedden a bábolnai állami gazdaságba látogatott el. a delegációt elkísérte losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, roska istván külügyminiszter-helyettes és bojtijános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete. a vendégeket megérkezésükkor dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, havasi ferenc, a komárom megyei pártbizottság első titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke, továbbá a gazdaság vezetői fogadták.

/folyt.köv./

13.20 rj

10/14 05

- 14 -

bb. 18. / a bolgár párt... 1. folyt./rj

dr. burgert róbert vezérigazgató tájékoztatta a vendégeket a nagy multu gazdaság munkájáról. egyebek közt arról, hogy a nagy tradíciókkal rendelkező lótenyésztés mellett fő üzemáguk a baromfitenyésztés - iparszerű termelési rendszerben. csaknem 1 millió 800 ezer baromfi van a gazdaságban, amely ebben az évben 140 millió napos csibét bocsát ki. szigorú tervgazdálkodást folytatnak, s 250 szövetkezettel, illetve állami gazdasággal vannak kooperációs kapcsolatban: belföldieken kívül külföldi partnerekkel is. elsősorban szocialista országokkal alakultak ki jó kapcsolataik, de szállítanak más országokba is.

az állattenyésztési feladatok megvalósítása nagy mennyiségű - naponta mintegy 20-22 vagon - takarmányt igényel, amit maguk állítanak elő. kukoricát ugyancsak zárt termelési rendszerben monokulturálisan termelnek, amivel kapcsolatban szintén kooperációt alakítottak ki 90 szövetkezet és állami gazdaság részvételével. ilyen téren együttműködnek ukrainai és szlovákiai gazdaságokkal is.

a tájékoztatót követően élénk eszmecsere alakult ki a bolgár vendégek és a házigazdák között, amelynek során todor zsvkov számos kérdést intézett a bábolnán dolgozó szakemberekhez. hasonlóképpen több kérdésben érdeklődött a gazdaság munkájáról sztanko todorov miniszterelnök is. a beszélgetésen szóba került az új rendszerű kukoricatermesztés: a vetésterület nagysága, a megműveléshez használt gépek száma és erőssége, alkalmazásuk módjai, a gazdaság szakemberellátottsága. dimény imre a vendégek kérdéseire válaszolva kifejtette, az új kukoricatermelési rendszer lényege az, hogy a legkorszerűbb fajtákat, technikát, technológiát alkalmazzák a tápanyagigényeknek megfelelően, s így megteremtik a legjobb biológiai, kémiai, technikai feltételek összhangját a termelésnél. ebben az évben 65 mázsás termésátlagot értek el kukoricából a jónak nem mondható területen, s a gazdaság vezetőinek véleménye szerint ez a következő ötéves tervben 75-80 mázsára növelhető.

a vendégek az ország más gazdaságainak kukorica termesztésben elért eredményeiről is érdeklődtek. elismeréssel fogadták dimény imre tájékoztatását, amely szerint az állami gazdaságok termésátlaga hektáronként 52 mázsa, az országos átlag 40, /abban a kooperációs rendszerben pedig, amelyben bábolnán termelnek, - országosan 230 ezer hektáron - 60 mázsás átlagot értek el. a jövő évben 450 ezer hektárra emelkedik ennek a területnek a nagysága, azaz a nagyüzemi módon termesztett kukorica 55 százalékat ebben a rendszerben termelik.

/folyt.köv./

13.30 rj

10/14 05

- 15 -

bb. 18. / a bolgár párt... 2. folyt./rj

a beszélgetés ezután a gépek teljesítményére, kihasználtságára terelődött. a bábolnaiak beszámoltak bolgár vendégeinknek arról, hogy jelenleg egy gépegységgel 800 hektárt művelnek meg, de már most dolgoznak azon, hogy ezt a teljesítményt tovább fokozzák. amikor ebben a rendszerben dolgozni kezdtek, ugyanezt a területet - 6500 hektárt - 120 traktorral művelték meg. három évvel ezelőtt már csupán 13-mal, jelenleg pedig azt vizsgálják, tanulmányozzák, hogyan lehetne a munkát 4 traktorral elvégezni. persze a traktorok léterőben mért teljesítménye közben emelkedett: ma már van 300 lóerős traktoruk is.

a bolgár vezetők arra is kíváncsiak voltak, hogyan hasznosítja a gazdaság a kukoricaszárat, és hogyan végzik a betakarítást. a szárat bevetjük a földbe, ez nagyon jó szervesanyagot jelent a talaj számára - hangzott a szakszerű válasz. dimény imre megjegyezte, hogy a bábolnai gazdaságban a betakarítás legjobb módjának a morzsolásos betakarítást tartják, mivel itt a sertés- és a baromfitenyésztés szempontjaiból kiindulva kell minden tevékenységet kialakítani.

a közvetlen hangulatu beszélgetés után a program lovas bemutatóval folytatódott. a házigazdák felvonultatták a vendégek előbb bábolna különböző arab tenyészetének menjét. közben todor zsvikov a magyarországi lovas kulturáról, - versenyekről is érdeklődött. a gazdaság vezetői büszkélkedhettek azokkal, hogy messze földön híresek a magyar tenyésztésű lovak, bábolnáról kancákat bulgáriába is adtak el.

több üzemegységet keresett föl ezután a bolgár küldöttség. megnézték a sertésenyésztés egyik 560 kocás telepét. jártak egy baromfitelepen, és egy olyan keltetőházánál, ahol 24 millió napos csibe az évi produktum.

todor zsvikov a gazdaságban szerzett benyomásait összegezve a párt- és kormányküldöttség nevében örömet fejezte ki, hogy ellátogathattak a bábolnai állami gazdaságba, megismerkedhettek munkájával, eredményeivel. majd így folytatta:

- úgy vélem, jelenlévő elvtársaim egyetértenek velem, hogy a bábolnai állattenyésztő, takarmánytermelő jellegű, rentábilis, jól jövedelmező állami gazdaság rendkívül nagy hatással volt ráink magasfokú gépesítésére, és az hogy milyen szép eredményeket értek el. az itt dolgozók jól hasznosítják a földet: ezzel is cáfolva azt a bulgáriában még megtalálható - fel fogást, hogy monokulturális gazdálkodás mellett nem lehet a földet jól hasznosítani.

/folyt.köv./

13.45 rj Tóth^{or}

- 16 -

b. 18. / a bolgár párt... 3. folyt./rj

az önk munkája azt bizonyítja, hogy a mezőgazdaság modern gépesítése és kemizálása mellett lehetséges és helyes ilyen gazdálkodást folytatni. a bolgár párt- és kormányküldöttség vezetője külön elismeréssel szolt arról, hogy a bábolnai jó gazdaság egyben tudományos központ is. nemcsak saját maga hasznosítja eredményeit, hanem másoknak is átadja, széles körben terjeszti. mint hallottam, a kukoricatermesztés és az állattenyésztés területén az országban még négy ilyen jellegű kooperációs központ működik. ez nagyszerű dolog-füzte hozzá.

todor zsvikov további sikereket, eredményes tevékenységét kívánt a gazdaság dolgozóinak a szocialista mezőgazdaság továbbfejlesztéséhez. egyúttal javasolta, hogy létesítsenek kapcsolatot a megfelelő bolgár gazdaságokkal és kutató központokkal. ezért meghívta a bábolnai állami gazdaság igazgatóját, hogy néhány munkatársával, szakemberével együtt látogasson el bulgáriába, ismerkedjen meg a bolgár mezőgazdaság e téren végzett munkájával, folytasson tapasztalatcserét, ami mindkét fél számára bizonyára hasznos lesz. végül a látogatás emlékére értékes ajándékkal kedveskedett a bábolnai állami gazdaság dolgozóinak.

a bolgár párt- és kormányküldöttség bábolnáról a déli órákban visszautazott a fővárosba. /mti/

--

bb. 19. sajtótájékoztató a kndk nagykövetségén
t/rógg/rj zs hgy 1973. december 4.

a koreai kérdésnek az ensz 28. közgyűlésén történt megvitatásáról kedden sajtótájékoztatót tartottak a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén. pak gjong szun rendkívüli és meghatalmazott nagykövet rámutatott: először történt meg, az ensz fórumán hogy ezt a kérdést a koreai népi igazi képviselőjének, a kndk delegátusának részvételével vitatták meg. olyan eredmény ez, amelyet a koreai nép, a korea békés egyesítéséért folytatott harcot aktívan támogató testvéri szocialista országok és a világ békeszerető népeinek közös erőfeszítése révén értük el. a nagykövet köszönetet mondott a szocialista országok - köztük magyarország- és a függetlenségüket újonnan elnyert országok delegátusainak aktív támogatásáért, amelyben az ensz közgyűlés 28. ülésén a kndk álláspontját részesítették. /mti/

--

- 17 -

NA 1500

bb. 17. a csepeli nyugdíjasok volt munkahelyükön

i ni/gk/e ie hgy

1973. december 4.

a csepel vas- és fémművekben kedden megkezdődtek az „idősek napjai”, ezeken a napokon az üzemek gazdasági és társadalmi vezetői vendégül látják az üzemrészből nyugdíjba vonult volt dolgozó társaikat. az ünnepélyes fogadtatás után tájékoztatják őket a gyár mai helyzetéről, terveiről. összesen 5,500 nyugdíjast hívtak meg gyárlátogatásra. /mti/

bb. 20. vízszennyeződés a sajón

i sb/tr/e ie hgy

1973. december 4.

az északmagyarországi vízügyi szervezetek és üzemek a sajón fokozódó szennyeződést észleltek. jelzéseikre hétfőn vízminőségi vizsgálatokat végeztek, amelyek alapján megállapították, hogy a folyó magyarországi szakaszán a szerves anyag szennyeződés a korábbinak négyszeresére növekedett, s már súlyosan veszélyezteti a sajómenti üzemek vízellátását.

a csehszlovák vízügyi szervek jelezték, hogy - feltehetően a nagy hideg következtében - a gemenszke-horkai papíripari üzemekben eltörött a szennyvízvezeték és ez okozza a folyó szennyeződését.

a sajómenti magyar vízügyi szervezetek az érdekelt ipari üzemekkel együttműködve - a hibaforrás megszüntetéséig - szükségintézkedéseket tesznek a termelés biztosítására. ennek megfelelően csökkentik az ipari víz felhasználását, s vizgondjaikon lényegében a sajótól független vízforrások bekapcsolásával igyekeznek enyhíteni. így a szokásosnál több vizet vesznek át a borsodi regionális vízműtől és a rakacai víztárolóból is. a magyar vízügyi szervek ugyanakkor felkérték csehszlovák partnereiket az eltörött csővezeték mielőbbi kijavítására. szükség lenne arra is, hogy amíg e munkát elvégzik, a csehszlovák területen lévő tárolók vízének beeresztésével higítsák a sajó szennyezett vizét, s ezzel segítsék az északmagyarországi vízellátás javítását. /mti/

- 18 -

14.17/e

NA 1510

bb. 21. a tervezettnél gyorsabban fejlődik a sütőipar komárom megyében - a megyei tanács vb ülése

vid/kz/e hgy

1973. december 4.

a komárom megyei tanács a múlt évben elhatározta, hogy a tervezettnél gyorsabban fejleszti a sütőipart. a negyedik ötéves tervre eredetileg előirányzott 40 millió forintos tanácsi támogatást 45 millióra egészítette ki. a lakosságot közvetlenül érintő fontos ágazat fejlesztésére ezzel, valamint a bankhitelekkel és a vállalatok saját fejlesztési alapjaiból származó összegekkel együtt csaknem 80 millió forint áll rendelkezésre.

a megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén megállapították, hogy az időarányos feladatokat megfelelően teljesítették. tatabánya-ujvárosban, bábolnán, komáromban és nagyigmádon új, két műszakban összesen 22.5 tonna kenyéret gyártó üzemek kezdtek munkához. több üzemet korszerűsítettek, modern gépeket vásároltak, kemencéket cseréltek.

a jelentősen megváltozott fogyasztói igényeknek, az újabb és újabb sütőipari gépek megjelenésének megfelelően most módosították a fejlesztésre szolgáló összegek elosztását. úgy döntöttek, hogy a tanácsi sütőipar 24 millió forintos támogatása mellett a következő két évben 3 millió forinttal hozzájárulnak a szövetkezeti sütőipari üzemek létesítéséhez is. /mti/

bb. 22. bolgár-magyar tudományos együttműködés

vid/e kz hgy

1973. december 4.

a szegedi gabonatermesztési kutató intézet három éve áll kapcsolatban az észak-bulgáriai knezsi kukoricatermesztési kutató intézettel. a fontos takarmánygabona nemesítésével közvetlenül foglalkozó tudományos kutatók kölcsönös tapasztalatcsere-látogatásán túlmenően alapanyagokat küldenek rendszeresen egymásnak. a szegediek sok új hibrid magját bocsátották már a bolgár partnerek rendelkezésére, feltüntetve azok legjellemzőbb tulajdonságait. szakmai leírást adtak arra vonatkozóan, hogy az egyes fajtákat a keresztezési, nemesítési munkáknál miként célszerű felhasználni. évente tucatnyi új vagy már köztermesztésben lévő kukoricafajtát cserélnek, próbálnak ki, kísérik figyelemmel fejlődésüket saját körzetükben, különböző agrotechnikai alkalmazásával.

/folyt.köv./

- 19 -

NA 1510

bb. 22. /bolgár-magyar...folyt./e

a bolgár kutatóktól számtalan értékes információt kaptak a szegediek, elsősorban az öntözéses termesztésre, a műtrágyázásra és más országokból származó kukoricák kipróbálására vonatkozóan.

a bolgár és a magyar kutató intézet munkatársai nemcsak hivatalos közleményeiket, kiadványaikat juttatják el egymáshoz, hanem egy-egy időszereű kutatási témáról, a legfrissebb eredményekről is gyorsan tájékoztatják egymást. /mti/

bb. 23. hirtelen fagyott be a balaton - foglyul ejtett néhány uszályt

vid/e kz hgy

1973. december 4.

a rendkívüli hideg időjárás hatására viszonylag hirtelen befagyott a balaton. összefüggő jég borítja a csaknem 600 négyzetkilométer kiterjedésű tó teljes víztükrét.

a partmenti sávokban és az öblökben a már korábban megindult jégképződés nehézségeket is okozott. balatonbogláron több uszóegység képtelen volt utját folytatni a síófoki kikötő felé. a helyenként már 8 centiméter vastagságú jégben a vontató hajó sem tudott biztonságosan előre haladni. a vízügyi egység dolgozóit ezért a balatonfüredi hajógyártól kértek segítséget. szerencsére ott tartózkodott a már felújított 4. sz. dunai jégtörő-hajó. ez szabadította ki a jégbefagyott uszó egységeket, illetve e mögött haladva jutottak végül is a síófoki kikötő teleteldejébe. /mti/

bb. 25. szövetkezeti klub nyílt pápán

pápán, ahol a város ipari szövetkezeteiben 1 500-an dolgoznak, kedden megnyitották az okisz és a veszprém megyei kiszöv támogatásával létrehozott szövetkezeti klubot.

a jól felszerelt klub programját a város hét ipari szövetkezetének képviselőiből választott vezetőség állítja össze. már decemberben megkezdődnek az ismeretterjesztő előadások, ankétek, politikai, szakmai továbbképzők és a nyelvtanfolyamok. /mti/

14.50/e

- 20 -

NA 1570

bb 27. jövőre tovább javul az husellátás, egymillióval több sertést dolgoz fel az ipar - ipari és kereskedelmi szakemberek tanácskozása

1 jf/tm um ie hgy

1973. december 4.

a husipar és a kereskedelem szakemberei tanácskoztak kedden a mém váci utcai bemutatótermében a lakosság ellátásának tovább javításáról a hus-és huskészítmény-kinálat választékának bővítéséről. szabó berény, az állatforgalmi és husipari tröszt vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy az ipar idén 1.2 milliárd forintos beruházással fejlesztette a termelést és minden eddiginél jobb kínálatot biztosított. a készítmények kétharmad része az olcsó áruk közé tartozik. az ipar 1974-ben várhatóan egymillióval több sertést dolgoz fel, mint 1973-ban, s ez azt jelenti, hogy az ideihez képest hat százalékkal több husáru kerül az üzletekbe, további előny, hogy nagy mennyiségű sertésfej- és láb-készítményt, feldolgozott terméket hoznak forgalomba tervén felül.

a belkereskedelmi minisztérium képviselői elmondották, hogy az ipar és a kereskedelem szorosabbra fűzte kapcsolatát. az együttműködést szerződések szabályozzák, és pedig oly módon, hogy a partnerek meghatározták: hol és milyen bolttipusokat milyen áruválasztékkal kell ellátni. ez megszüntette a korábbi vitákat, mert az ipar megfelelő kínálatot biztosít és a kereskedelem - a szerződések alapján - minden időben vevő a gyárak e termékeire.

ujdonság, hogy két vidéki husipari vállalat budapesten saját kezeléssű árudákat nyitott; ezekben részben speciális huskészítményeket kínálnak a vásárlóknak - nagy sikerrel. 1974 első negyedévének ujdonsága lesz, hogy ugynevezett zsugorfóliás csomagokban árusítanak majd budapesten tökehust, és huskészítményeket. a kereskedelem 30,000 vagon hus-és huskészítmény átvételére számít 1974-ben, s ebből az ideinél is nagyobb kiskereskedelmi forgalmat bonyolítanak le.

az együttműködő partnerek konténeres szállítással kísérleteznek. a kutató intézeteket bevonták abba a programba amelyet a mém és a belkereskedelmi minisztérium indított az egészséges, ésszerű táplálkozás érdekében. /mti/

- 21 -

14.55/um

NA 1571

bb. 24. fénysorompót kapnak nyugat-magyarország legforgalmasabb közutvasut kereszteződései

vid/kz/rj hgy

1973. december 4.

fénysorompót helyeztek üzembe kedden nyugat-magyarország egyik legforgalmasabb közut-vasut kereszteződésében, a váti domb alatt. itt a szombathelyt a fővárossal, illetve a balatonnal összekötő 88-as főközlekedési ut az északi, déli és nyugati szomszédaink közti porpác-hegyeshalmi tranzit vasutvonallal találkozik.

eddig sorompó nélküli kereszteződésben az évek során több baleset történt.

ebben az évben, a most elkészülttel, 15-re nőtt az új fénysorompók száma az öt megyére kiterjedő szombathelyi máv igazgatóság területén. az országrészt behálózó 15 egy- és kétszámjegyű főközlekedési ut 65 ponton találkozik a vasutvonallal. mindenekelőtt biztonságát tartják fontosnak a szakemberek. a növekvő forgalomra tekintettel ezek felszerelésére is sor került. az idén összesen 53 keresztezést biztosítanak különböző berendezésekkel. a legnagyobb szabású munkák a székesfehérvár-celldömök közti vasuti fővonalán folynak. valamennyi szintbeni kereszteződést fénysorompós automata berendezéssel látnak el. /mti/

L ezek

--

bb. 30. zdzislav siedlewski budapestre érkezett

gg/rj ie hgy

1973. december 4.

kedden budapestre érkezett zdzislav siedlewski, lengyel belkereskedelmi és szolgáltatási miniszterhelyettes, hogy magyar kollegájával, molnár károllyal megtárgyalja az 1974. évi magyar-lengyel belkereskedelmi választékcseré és műszaki-tudományos megállapodás előkészítését. /mti/

--

15.00 rj

- 22 -

MA-150

bb.29. teljesítette éves tervét a tiszamenti vegyiművek kriolit üzeme

vid/kz/ra hgy

1973. december 4.

az év végéig még több mint három hét van hátra, de a szolnoki tiszamenti vegyiművek kriolit gyárában már 1974-et mutat a naptár a fiatal üzem december elejére nemcsak teljesítette, hanem jelentősen túl is szárnyalta az 1973 évi termelési programját: a tervezett ezernyolcszáz tonna helyett, 2380 tonna kriolitot állított elő az alumíniumipar számára. a vegyiműveknek ez a termelékenyen dolgozó gyára, jó példája a helyi lehetőségek jó kihasználásának. az alumíniumipar nélkülözhetetlen olvadáspont csökkentő anyagát, a kriolitot, a szuperfoszfát műtrágyagyártás melléktermékéből, a helyi, műszaki fejlesztéssel állítják elő. a korábban veszendőbe ment melléktermék most jelentősen javítja a vegyiművek gazdasági mérlegét. igen kedvezőek a többi üzem termelési eredményei is, várhatóan december közepére a négy kén-savgyár, a szuperfoszfátüzem, a porfesték és mosószerüzem is teljesíti az idei termelési feladatát. /mti/

--

bb.28. átadták miskolc építészeti nivódijait

vid/ra hgy

1973. december 4.

a miskolci városi tanács az egyedi tervezésű, városképileg és esztétikailag kiemelkedően jól megoldott építészeti alkotások jutalmazására 1968-ban nivó-díjat alapított. az idei nivódijakat kedden adták át a nyerteseknek. az első fokozatát a szentpéterkúti új városrészben kiépített közösségi ház és klubkönyvtár tervezői - tóth istván, deák ferenc és kerencsei istván - kapták, bodó józsef építésvezetővel együtt. a második fokozatát a kilian-lakótelepi posta tervezőjének - k. artner klárának és kivitelezőjének - petrovics ernőnek, továbbá a győri kapui csemege áruház tervezőjének és kivitelezőjének - róza sándornak, illetve tóth istvánnak, valamint a miskolci megyei könyvtár tervezőjének és kivitelezőjének - d. zsi jános ybl-díjasnak illetve andrássy károlynak ítelték oda.

a városi tanács nivódiját - a diósgyőri-vasgyári vásárcsarnok tervezésért - sallay mátyás, a kivitelezéséért pedig szanyi lajos kapta, a növényvédőállomás tervezéséért kékesi lászlónak, a kivitelezéséért pedig dudás bertalan ^{nak} ugyancsak a városi tanács nivódiját adták.

a bírálóbizottság dicséretben részesítette cservényák lászlónét a diósgyőri városközpontban tervezett ovodáért, valamint krisztik pált, családirház tervéért.

a kitüntetésekét bárczi béla, a miskolci városi tanács elnöke adta át. /mti/

15.05/ok

--
- 23 -

MA-152

bb.26. új fűtőmű miskolcon

vid/kz/a/hgy

1973. december 4.

Elkészült miskolc új városrészében az ugynevezett, bulgár-
földön, az új fűtőmű. kedden megkezdtek a kipróbálását. a
több mint harmincmillió forintos költséggel létrehozott fű-
tőműre fokozatosan kapcsolják rá a telepen már elkészült
nyolcszáz lakást, jövőre pedig a lakótelep száz személyes
bölcsődéjét, valamint bevásárlási központját is. ez a
harmadik olyan fűtőmű, miskolcon, amelyet az új városrészek
táv hőellátására szereltek fel./mti/

-. -

bb.31. sajtótájékoztató a bőr-, szőrme-és cipőipar fejlesztéséről

t/ol/tm/ie/a/hgy

1973. december 4.

az öt szakmát felölelő bőr-, szőrme és cipőipari ágazat fejlesztéséről pesti ernő könnyűipari miniszterhelyettes kedden a duma cipőgyárban tájékoztatta a sajtó képviselőit. elmondta többek között, hogy az iparághoz tartozó 16 minisztériumi, 9 tanácsi vállalat és 97 szervezet fejlesztésére a IV. ötéves terv időszakára eredetileg mintegy 2 milliárd forintot irányoztak elő. a beruházásoktól a belső ellátás több mint 30 százalékos, a szocialista export csaknem kétszeres és a dollár elszámolású kivitel több mint 50 százalékos növekedését várják. ez év közepéig egymilliárd 764 millió forint értékű beruházás kezdődött meg. előkészületben vannak további beruházások is, ezek egy része előreláthatólag az V. ötéves terv időszakában fejeződik be.

valamennyi gyártási ágat számottevően fejlesztik, általában, többlépcsős beruházással, s az egyes részlegek elkészültevel azonnal megkezdik a termelést. a fővárosi munkaerőhiányt vidéki telepítésekkel ellensúlyozzák. mintegy 210 millió forintot fordítanak például a pannónia szőrmekikészítő vállalat kunszentmártoni gyáregységének építésére. már részben a rekonstrukció eredménye, hogy a szőrmeipar termékei jó minőségűek, 60 százalékuuk tőkés exportra kerül, és az 1973. évi tervet várhatóan 10 százalékkal túlteljesítik.

/folyt.köv./
15.20/a

- 24 -

NA 1522

bb.31./ sajtótájékoztató.....folyt./-a

a pécsi kesztyűgyárban - ahol 1971-ben fejeződött be egy 24 millió forintos beruházás - hozzáláttak a további termelésbővítő munka-és szociális körülményeket javító fejlesztés előkészítéséhez. erre 75-80 millió forintot szánnak. egyébként a kesztyűipar termékei élenjáró színvonalat képviselnek; gazdaságosan exportálhatók a tőkés piacokra is.

jelentős tervek megvalósításán dolgoznak a bőrdiszműiparban is. szekszárdon új üzem hoz létre a rákospalotai bőr-és műanyagfeldolgozó ipari vállalat, s megkezdtek a fővárosi bőrdiszműipari vállalat új üzemházának alapozását is.

a bőrgyártás fejlesztésére 1972. végéig 617 millió forint értékű beruházás megkezdését engedélyezték. ez elsősorban a budapesti és a pécsi bőrgyár termelését bővíti, korszerűsíti majd. már megkezdődött a simontornyai bőrgyár rekonstrukciója és egy új rostműbőrgyártó üzem létesítésének előkészítése, s jelenleg vizsgálják a budapesti bőripari vállalat további rekonstrukciójának lehetőségeit is.

a dolgozók szociális és munkakörülményeinek javítását is célzó bőripari rekonstrukciók nagy mértékben hozzájárulnak a cipőipar és a többi feldolgozó ágazat jobb anyagellátásához. továbbá a tőkés import csökkentéséhez. megteremtik a lehetőséget a hazai iparban csak korlátozott mértékben felhasználható, de gazdaságosan exportálható sertésbőrök nagyobb mennyiségű feldolgozására és a kivitel fokozására.

a cipőiparban 748 millió forint értékben kezdődtek és előkészületben vannak még további beruházások. ezek révén a láb-
béli termelés az 1970. évi 36 millió párról a tervidőszak végére várhatóan mintegy 48-49 millió párra emelkedik majd. a termelésnövekedést döntően az iparág hat nagyvállalata adja, de jelentős fejlődést várnak a szövetkezeti és a tanácsi ipartól is.

/folyt.köv./
15.25/a

- 25 -

NA 1522

bb.31./ sajtótájékoztató.....2.folyt./-a

a miniszterhelyettes hangsúlyozta: a termelés bővítése mellett nagy figyelmet szentelnek a gyártmányválaszték növelésének, a minőség javításának és a gazdaságosság fokozásának is. beszámolt arról, hogy eredménnyel jártak azok az intézkedések, amelyek a cipők minőségének javítását célozták. jobb az anyag- és kellékellátás, szorosabbak az alapanyaggyártók és a feldolgozók kapcsolatai, javultak a cipőipari minőségellenőrző intézet munkafeltételei és hatásosak a különféle ösztönzési rendszerek. mindennek nyomán 1972. második felétől némileg csökkentek a hazai és export reklamációk, ám a minisztériumban ezt csupán kezdeti javulásnak tartják. éppen ezért továbbra is körültekintően tanulmányozzák a gyártásban lévő, illetve már elkészült termékek minőségét, mert a minőség javítását szolgáló intézkedési terv része lesz az ötödik ötéves terv-koncepciónak is./mti/

--

bb.32. jégügyelet a dunán

vid/kz/a/hgy

1973. december 4.

baján, az alsódumavölgyi vízügyi igazgatóságon keddtől állandó jégügyeletet tartanak. területükön - dunaföldvárától az országhatárig, valamint a duna jugoszláv szakaszán - figyelemmel kísérik a víz útját, a jegesedést és a zajlást. közvetlen kapcsolatot tartanak a jugoszláv vízügyi szakemberekkel is, s amint lassul a lefolyás, munkába állnak a jégtörő hajók. a jégtörő flotta kifutásra készen áll, s valamennyi hajóval állandó kapcsolatot tartanak a figyelő állomások.

/mti/

--

bb.34. szovjet idegenforgalmi kiállítás

gk/zs/a/hgy

1973. decembjer 4.

nyílt kedden a budapesti műszaki egyetemen. a szovjetunió tájait, turisztikai nevezetességeit bemutató színes tablókat felsorakoztató kiállítást az egyetem vezetőinek, valamint oktatóinak és hallgatóinak jelenlétében b.zezjulin, az inturiszt magyarországi képviselőjének vezetője nyitotta meg.

/mti/

15.35/a

- 26 -

NF 15TE

bb.33. ünnepélyes villanygyújtás a bolyi vasuti őrházban

vid/kz/a/hgy

1973. december 4.

kedden kedves ünnepség közepette gyűlt ki először a villanyfény a bolyi 15.számú vasuti őrházban, amely előtt 1854 óta közlekednek vonatok. a község lakott helyétől és az állomástól is távol eső őrházban számos család váltotta egymást, de a villanygyújtás öröme dávid józsef pályáról nek jutott, akinek felesége is a vasutnál dolgozik és két iskoláskorú gyermekük van. az őrház villamosítására fordított tízezer forint eltörlül a máv pécsi igazgatóság százmillió fejlesztési programjai mellett, de a szociális gondoskodás, a kulturáltabb élet biztosítása egyes vasutas családok életében is a vállalat céljai között szerepel. minden évben sor kerül egy-két ilyen szolgálati hely villamosítására.

/mti/

--

bb.35. dr. szalai béla

mm/le/a/hgy

1973. december 4.

külkereskedelmi miniszterhelyettes kedden daccába utazott a banglades népi köztársasággal érvényben lévő kompenzációs megállapodás keretében az 1974-75. évi árucsereforgalmi jegyzőkönyv, valamint egy műszaki tudományos együttműködési megállapodás aláírására. a bangladesi tárgyalások befejezése után dr.szalai béla új delhiben utazik, ahol aláírja az 1974-75. évi magyar-indiai árucsereforgalmi jegyzőkönyvet./mti/

--

bb.37. kádár jános levele saarinenhez

tr/zs/a/-cz

1973. december 4.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára levélben köszöntötte aarne saarinent, a finn kommunista párt elnökét 60. születésnapja alkalmából.

/mti/

--

15.45/a

- 27 -

NF 16⁰⁰

17⁰⁰ Dny

bb.36. a munkásosztály utánpótlásának helyzete hat szocialista országban - nemzetközi konferencia kezdődött budapesten

t/gy/gg/zs/a/-cz

1973. december 4.

hazánkban 950-970 ezer ifj munkás él. a népgazdaság legfontosabb szektorait tekintve 520 000-en az iparban, 133 000-en az építőiparban, 8 000-en a szövetkezeti iparban, hozzávetőleg 88 000-en a hírközlés és a szállítás területén tevékenykednek. az 1970-71-es tanév adatai alapján 220 000 a diák-munkás, azaz szakmunkástanuló. életük, körülményeik jellemzőit, a sorsuk alakulását meghatározó gazdasági-társadalmi tényezőket foglalta össze vitaindító referátumában dr. halay tiber az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatóhelyettese a postás művelődési központban kedden kezdődött háromnapos nemzetközi tanácskozáson.

a munkásosztály utánpótlásának forrásai és utjai, a munkásifjúság időszerű kérdései címmel rendezett nemzetközi konferencián hat szocialista ország társadalomkutató szakemberei folytatnak eszmecserét a munkássá válás folyamatának időszerű kérdéseiről, továbbá a munkásifjúsággal kapcsolatos kutatómunka nemzetközi együttműködéséről.

dr. halay tiber előadásában részletesen taglalta a 15-25 éves munkásfiatalok élet-és munkakörülményeinek, általános műveltségük gyarapításának, társadalmi, munkahelyi beilleszkedésük, megbecsülésük gyakorlati és elméleti tapasztalatait. hangsúlyozta: a munkásifjúság témája, amely ezúttal először kerül nemzetközi tanácskozás középpontjában, a szocialista országok politikai, gazdasági és társadalmi fejlődésének központi kérdése. a mai magyar társadalomban az ifj munkások fejlődésének irányát döntően a munkásosztály egészének fejlődése határozza meg.

jelenleg a fiatal fizikai dolgozók közül a magasabban kvalifikált ipari szakmunkások 31, a szolgáltatásban dolgozó szakmunkások 25 százaléka érettségizett. a felmérések szerint ipari szakmát elsősorban fiúk sajátítanak el, a szolgáltatások területén pedig kimutatható a leányok térhódítása. napjainkban hazánk munkaerő-helyzetét tekintve az ifjúság a legfontosabb munkaerő-tartalék.

/folyt.köv./
16.00/a

- 28 -

N 16²⁵

1400 Dny

bb.36./ a munkásosztály....1.folyt./-a

a munkássá válás természetesen igen széles társadalmi alapon szerveződő folyamat, amelyben kifejezésre jutnak hazánk gazdasági-társadalmi fejlődésének főbb jellemzői csak úgy, mint kulturális társadalmi hagyományaink. a tények azt igazolják, hogy a társadalmunk vezető osztályának utánpótlása nagy mértékben a munkásság soraiból kerül ki.

az oktatásügyet vizsgáló szociológiai kutatások ráirányították a figyelmet az iskola bizonyos társadalmi szelekciós hatására. társadalmi és pedagógiai szempontból egyaránt negatív jelenség, hogy az általános iskolákban gyengébb eredménytelenség végzőket irányítják a szakmunkásképző iskolákba. ilyen értelemben szoktak arról beszélni, hogy a munkássá válás sokszor bizonyos iskolai kudarccal fűződik egybe, vagyis gyakran az lesz munkás, aki az iskola mércéje szerint középfokú továbbtanulásra nem a legalkalmasabb. az effajta szelekció ellen a jövőben a központi bizottságnak az állami oktatásról szóló határozata alapján kell egyértelműen fellépni. tovább kell formálni, javítani az iskolák nevelő-felvilágosító munkáját is.

gazdaságunk szerkezetéből és a társadalmi munkamegosztás jelenlegi fejlettségéből adódik, hogy minden öt munkakör közül négy fizikai és egy szellemi. némely ágazatban már megjelentek a magasabb szintű munka csirái, másutt viszont még fokozódik a szakmákon belüli munkamegosztás, az üzemekben alkalmazott specializáció. a szakképzettség iránti igény tehát nem minden szakágban növekszik egyenletesen. a munkásifjúság - a fiatalok más rétegeihez viszonyítva a legközvetlenebb kapcsolatban áll az új technikával. a munkásosztály és ifju nemzedéke a legközvetlenebbül kötődik a termelési eszközök fejlődéséhez, ezért alapvető érdeke a termelési eszközök technikai szintjének és saját szakmai tudásának mind gyorsabb emelése, a műszaki termelési tevékenység strukturájának fokozatos átalakítása. a fejlődés velejárója a korszerűen képzett, művelt, magas szintű tudással rendelkező munkások iránti igény ugrásszerű növekedését.
/folyt.köv./

16.15/a

- 29 -

N 16²⁰
1400 Dny

bb.36./ munkásosztály.....2.folyt./-a

biztató adatok és tények igazolják, hogy fiatal munkásnemzedékünk alapműveltsége meghaladj a munkásosztály egészének általános műveltségi szintjét. az ifjúságok mintegy 80 százaléka elvégezte az általános iskola nyolc osztályát, míg az idősebb munkásgeneráció 50 százaléka rendelkezik alapfokú iskolai végzettséggel. az utóbbi 15 évben hozzávetőleg 700,000 új szakmunkás lépett a termelésbe, a felnőttoktatásban átlag minden ötödik ifjúság részt vesz. körülbelül 10 százaléka a különböző középiskolák esti és levelező tagozatán folytatja tanulmányait. a fiatal szakmunkások egy része - az átlagosnál magasabb képzettség birtokában - viszonylag rövid idő alatt tud alkalmazkodni a munka technikai színvonalának változásaihoz, gyorsan megtanulja a modern technika kezeléséhez nélkülözhetetlen ismereteket.

dr. halay tiber előadását követően a szovjetunió, lengyelország, az ndk, csehszlovákia és bulgária képviselői szólaltak fel, elemézve a munkássá válás folyamatának tényezőit.

a nemzetközi tanácskozás résztvevői szerdán szovjet referátum alapján a fejlett kapitalista országok dolgozó ifjúságának problémáival kapcsolatos ideológiai koncepcióról folytatnak eszmecsereket./mti/

--

bb.39. mórlicz-émlékünnepély

vid/fm/a/-cz

1973. december 4.

a kaposvár-dénesmajorban működő, mórlicz zsigmond nevét viselő mezőgazdasági szakközépiskola vezetősége és kisz-szervezete kedden mórlicz-émlékünnepélyt rendezett. dr.szűcs kálmán, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a mém szakoktatási főosztályvezetője mondott ünnepi beszédet, majd kocsis lászló, a somogy megyei tanács elnökhelyettese leleplezte az iskola falán elhelyezett mórlicz zsigmond emléktáblát. az ünnepség mórlicz zsigmond műveiből összeállított műsorra ért véget./mti/

--

16.20/a

- 30 -

NA-16a

17.00 Dny

bb.38. távirótechnikai műszerek kiállítása

t/ol/tm/1e/a/-cz

1973. december 4.

távirótechnikai műszereiből és berendezéseiből rendezett az elkisz/ elektrotechnika ipari szövetkezet/ kiállítást, amelyet kedden nyitottak meg a józsef nádor tér 11. szám alatti bemutatóteremben. ugyanitt ezzel egyidőben mutatják be a dán a/s regnecentral számítóközpont rt. legkorszerűbb, adatfeldolgozó berendezéseit. a dán céggel az átviteltechnikával foglalkozó szövetkezet nemrégiben tárgyalásokat kezdett, és számít arra, hogy az együtt rendezett kiállítás révén lehetőség nyílik kooperációs kapcsolat létrehozására. a kiállítás vizsgálatául 1974 elején a koppenhágai postaközpontban nyílik elkisz-bemutató.

az elkisz évente 65 millió forint termelési értéket állít elő, amiből 30 milliót képviselnek azok a készülékek és berendezések, amelyeknek legnagyobb hazai megrendelője a magyar posta és az államvasutak. a táviró üzemfenntartáshoz és ellenőrzéshez szükséges műszerekből berendezésekből sokat szállítanak külföldre is, egyebek között csehszlovákia, bulgáriába és az ndk-ba. ugyanis két évvel ezelőtt, amikor a kgtben a távirótechnikai műszerek gyártását magyarországra profilizálták, az elkisz kapta a kizárólagos megbízást ezeknek a műszereknek az elkészítésére.

az állandó fejlesztő munka sikerét bizonyítja a kiállítás is. látható például a „relléstop”, egy újabb változata, amely nemcsak felderíti a táviró-berendezések hibáját, hanem jó segítséget nyújt a javításhoz is, s ezzel nagyban könnyíti a posta üzemfenntartási munkáját. kiállítottak egy olyan hatcsatornás berendezést is, amely egy táviróvezetéken azonos időpontban hat különböző összeköttetés megteremtését, s ilyenformán sok drága vezeték megtakarítását teszi lehetővé.

a pénteken ^{este} záruló kiállítás naponta 10-16 óráig tekinthető meg./mti/

--

16.30/a

- 31 -

NA 1645

bb.40. átadták miskolc város tanácsának művészeti díjait

vid/fm/a/-cz

1973. december 4.

miskolc megyei város tanácsa - 1965-ben, a várossá nyilvánítás hatszázadik évfordulója alkalmából művészeti díjat alapított.

a város felszadulásának huszonkilencedik évfordulója alkalmából bárczi béla, a miskolc megyei város tanácsának elnöke kedden adta át az irodalmi díjat papp lajos, józsef attila-díjas költőnek, a miskolci észak-magyarország című napilap munkatársának, kiemelkedő kritikai, publicisztikai művelődéspolitikai munkássága elismeréseként.

a városi tanács által alapított zenei díjat ugyancsak kedden vette át a miskolci szimfonikus zenekar nevében mura péter liszt-díjas, érdemes művész, a zenekar karmestere-igazgatója. az ország első önálló vidéki hangversenyzenekara a miskolci, illetve a borsod megyei művelődési házakban, munkásszállásokon rendszeresen tart zenei ismeretterjesztő hangversenyeket és számos alkalommal szerzett elismerést külföldön is. /mti/

--

bb.41. ankét a textiliparban dolgozó nők egészségvédelméről

t/ol/mm/ie/a-cz

1973. december 4.

üzemorvosok, társadalombiztosítási tanácsstagok és nőfelölösök vettek részt azon az ankéton, amelyet kedden rendezett a textilipari szakszervezet a nőgyógyászati megelőző és gondozó munka továbbfejlesztésére.

dr. vizer miklósnak, a pápai textilgyár nőgyógyász szakorvosának vitaindító előadása és a referátumok után egyebek között megvitatták a textiliparban foglalkoztatott nődolgozók különböző korcsoportjainak egészségvédelmét, a felvilágosító munka feladatait. a vitában kiemelt helyet kapott a nőgyógyászok, a szakszervezeti aktívák és a gazdasági vezetők együttműködése a nők körében alkalmazható egészségügyi nevelés módszereinek továbbfejlesztésében. /mti/

--

16.45/a

- 32 -

NA-17^{le}

bb.42. szerencsés kimenetelű gázrobbanás békéscsabán

vid/fm/a/-cz

1973. december 4.

békéscsaba egyik lakótelepén, a lencsési úton kedden gázrobbanás történt. marosvölgyi györgy lakásában - ahol szerencsére senki sem tartózkodott - eddig ki nem derített okokból nagyerőjű robbanás történt. a kétszobás lakás butorai, berendezései tönkrementek, sőt erősen megrongálódtak a szomszédos lakások is. a békéscsabai tűzoltók percekben belül a helyszínrre érkeztek, s a tűz tovaterjedését megakadályozták, de a kár így is jelentős.

a gázszolgáltatást a lakótelepen ideiglenesen megszüntették, a helyreállítási munkát azonnal megkezdték. az illetékes szervek az ügyben megindították a vizsgálatot./mti/

--

bb.44. kedden zavartalan volt a tejszállítás

1/jf/tr/ie/a/-cz

1973. december 4.

budapestben 220 gépkocsi szállította kedden több mint három-ezer üzletbe, vállalatokhoz és intézménybe a tejet. a tejipari szállítási vállalat dolgozói nagy erőfeszítéseket tesznek a zavartalan ellátás biztosítására. a tejszállító járatokat hajnali két-három óra tájban indítják, az első fordulóban a tejet és a fontosabb tejtermékeket szállítják, a második fordulóval pedig a többi tejtermék kerül az üzletbe. kisebb gondot okozott, hogy a feldolgozóba érkező tejszállítmányok, a nehéz országúti és vasúti szállítási viszonyok miatt kisebb-nagyobb késéssel érkeznek be, a vállalatnak azonban hozzávetőleg egy napos tartaléka van, s így a tej-, és tejtermékek forgalma zavartalan.

nagy segítséget jelent, hogy a nagyobb ellátsi körzetekben vezető utvonalakat a fővárosi köztisztasági hivatal mind- eddig rendben tartotta és így a tejszállító gépkocsik eljuthattak rendeltetési helyükre. kisebb fennakadások eddig csak a hegyvidékek, kiszolgálásánál, mutatkoztak, a tejszállító gépkocsik ugyanis a csuszós, nehéz utvonalakon csak nagy nehézségek árán érték el céljukat. kedden reggel 6 óráig minden üzletben ott volt a tej, amelyet már jóformán sehol sem szállítanak kannákban. /mti/

16.50/a

- 33 -

NA

bb.43. népi iparművész kiállítása szegeden

vid/fm/a/-cz

1973. december 4.

az év utolsó hónapjában vásárhelyi iparművészeti tárgyak, diszes tányérok, tálak, italkészletek - mónus ilona népi iparművész alkotásai díszítik a szegedi sajtóház művészklubját. a hódmezővásárhelyen élő mónus ilona művei, a népi hagyományok és a modern kerámiai törekvések egybeötvözéséről tanuskodnak. a formázás, az égetés különleges technikája, a fényes és a matt felületek váltakozása, a csurgatással, véséssel díszített felületek jellemzik a mai modern lakások díszítésére alkalmas alkotásait./mti/

--

bb.45. magyar pártmunkás-küldöttség utazott varsóba

tr/zs/a/-cz

1973. december 4.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden dr. móna gyulának, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével varsóba utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkás-küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. csendes lajos, a kb osztályvezető helyettese bucsúztatta. jelen volt jerzy zielinski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének követtanácsosa./mti/

--

bb.46. a koreai küldöttség dunaujvárosban

vid/fm/a/-cz

1973. december 4.

a koreai népi demokratikus köztársaság, a haza egyesítéséért küzdő demokratikus egységfront, -jának négytagú küldöttsége - csö -csung-gyúk, az egységfront elnökségi tagja, a társadalomtudományi akadémia elnöke vezetésével - kedden dunaujvárosba látogatót. a koreai vendégek felkeresték a dumai vasművet, ahol borovszky ambrus vezérigazgató, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja és takács imre, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára fogadta őket. a vendégeket tájékoztatták a kohászati kombinát fejlődéséről, termelési eredményeiről, a gyár életéről és a társadalmi szervezetek munkájáról, majd a küldöttség megtekintette a vasmű hengerművét. délután a dumai vasmű művelődési központjában munkásokkal, népfront-aktivistákkal találkoztak a koreai vendégek, majd visszatértek a fővárosba./mti/

16.55/a

- 34 -

bb 47. meghirdették a tizenegyedik kis jankó bori pályázatot

vid szb -cz

1973. december 4.

a híres mezőkövesdi himzőasszony, kis jankó bori emlékére kedden hirdette meg az újabb pályázatot a borsod megyei tanács művelődési osztálya. a jövőre 11-ik alkalommal megtartandó himző művészeti pályázatra nemcsak a különböző háziipari szövetkezetek, hanem az egyes megyékben és tájegységekben az eredeti motívumok felhasználásával dolgozó himző-szakkörök tagjait is meghívták.

az immár hagyományos himző-pályázatra a korábbi évekhez hasonlóan várják a matyóföldi himzőasszonyokon kívül a kalocsai, a buzsáki, a palóc és más néprajzi tájegységek népművészei, szakköri tagjait is.

az elmúlt évek színvonalas pályamunkái alapján jövőre a korábban több díjat adnak át. a borsod megyei tanács nívódíján kívül díjat alapított többek között a szakszervezetek borsod megyei tanácsa, a mezőkövesdi városi tanács is. a három nívódíjon kívül a legjobb alkotások jutalmazására további tizenhárom díjat adnak ki.

az 1974 augusztusában megtartandó immár hagyományos kis jankó bori kiállításon mutatják be a legszebb népi himzéseket. ez alkalomból ismét megrendezik a himzőasszonyok országos tanácskozását.

a nívódíjjal kitüntetett három himzőasszony a következő, 1975-ös kiállításon külön gyűjteményes anyaggal szerepel majd. /mti/

--

bb 48. a kpm közuti főosztályának közleménye

k kg/pá szb ie -cz

1973. december 4.

a hóviszonyokról felvilágosítást adó országos közuti információs központ közönségtájékoztató telefonja postai kábelszakadás miatt nem működnek. a közlekedés- és postaügyi minisztérium közuti főosztálya az érdeklődő autósok türelmét kéri, a hiba kijavításán dolgoznak. /mti/

--

M 17-45

-35-

bb 49. ötvenkilenc tagu bünbanda fölött ítélkezett a veszprém-
megyei bíróság

1973. december 4.

vid-fm szb -cz

a veszprém megyei bíróság kedden 59 tagu bünbanda ügyében
hozott ítéletet.

a vádlottak - részben veszprém megyei műszaki boltjainak al-
kalmazottai, részben pedig a környékbeli kereskedelmi egységek és
országos vállalatok műszaki cikkek forgalmazásával foglalkozó dol-
gozói - különböző büns üzemek révén 1 millió 669 ezer 650
forint kárt okoztak a társadalmi tulajdonban.

a veszprém megyei bíróság v. endrét, a devecseri áfész 24.
számu boltjának volt vezetőjét 8 évi, szigorított börtönben letöl-
tendő szabadságvesztésre ítélte, a boltvezetőhelyettes, varga
istvánt 4 évi, szabó elemért, a veszprém megyei komfort vállalat
várpalotai 134. számu boltjának vezetőjét 6 és fél évi, galambos
ottónét, a várpalotai bolt pénztárosát 4 évi, csető károlyt, a
ravill raktárházak volt igazgatóját 5 évi, tóth inász gábort, a
ravill egykori üzletkötőjét 4 és fél évi, ábel miklóst, a ravill ko-
csikisérőjét pedig 5 és fél évi szabadságvesztésre ítélte.

a vádlottak egyrészenél a szabadságvesztés végrehajtását pró-
baidőre felfüggesztették. a bünszövetkezet tagjait mellékbüntetés-
ként hosszabb időre eltiltották a közügyek gyakorlásától és a ke-
reskedelmi tevékenységtől. az elítélteket a bíróság kötelezte az
anyagi kár megtérítésére.

* az ítélet ellen több vádlottal kapcsolatban az ügyész súlyosbí-
tásért, a vádlottak és védők enyhítésért fellebbeztek. /mti/
--

bb 51. felhasználható 19 óra után!

évadnyitó est veszprém „második színházában,,

vid-fm szb -cz

1973. december 4.

Veszprémben, az eötvös károly megyei könyvtárban kedden évad-
nyitó estjét tartotta a város „második színháza,, a felolvasó szín-
pad. már hagyomány, hogy a petőfi színház művészei és a város köz-
művelődésének irányítói évek óta ezen a fórumon is lehetőséget adnak
az irodalmi, dramaturgiai, és egyéb színháztudományi ismeretek ter-
jesztésére. ez alkalommal hegyeshalmi lászló összeállításában „vi-
téz mihály égresztése,, címmel mutatták be műsorukat csokonai vitéz
mihály születése 200. évfordulója tiszteletére. /mti/
--

17.10/szb

-36-

NA 17⁵⁰

bb 50. visszavonul a korai tél

1 ni/gg szb ie -cz

1973. december 4.

az elmúlt napokban közép-európát és hazánkat is elárasztó
szokatlanul hideg sarkvidéki légtömegek utját a német-lengyel
síkságon át a baltikum felé áramló enyhe óceáni levegő elvágta.
lengyelország nagy részén az enyhülés jeleként havazik, sőt
nyugati felében már esik az eső. a kárpát medencében rekedt hi-
deget kedden délnyugati irányból enyhe légtömegek kezdték kiszo-
ritani, sopronban délután a magasban áramló meleg, párás levegő
hatására ónos eső esett, szombathelyen pedig már csak nulla fo-
kot mutattak a hőmérők. szerdán tovább tart a meleg légtömegek
előrenyomulása, a légáramlás iránya északnyugatra fordul. a tél
első váratlan kemény rohama lassan visszavonul, egy-két napon
belül az évszaknak megfelelő időjárás válik uralkodóvá a kárpát
medencében, így magyarországon is. /mti/
--

bb 52. népesedési helyzet a fővárosban - a budapesti népfrent-
elnökség ülése

t tf/pá szb zs -cz

1973. december 4.

a főváros népesedési helyzetéről, a népfrent-mozgalom népe-
sedéspolitikai feladatairól tárgyalt kedden a hazafias népfrent
budapesti elnöksége.

a főváros lélekszáma az 1970. évi népszámlálás adatai sze-
rint 1 millió 940 ezer volt. a megelőző tíz év alatt 136 ezerrel
növekedett. a természetes szaporodás ugyanakkor negatív értéke
mutatott: 16 ezer fős csökkenést. az elmúlt két évben sem javult
a helyzet. 1974ben 22.323-an születtek, ezzel szemben 26.253-
an haltak meg, 1972-ben ez a két szám 23.987, illetve 25.482 volt.
így tehát 1971-ben csaknem 4.000, 1972-ben mintegy másfél ezer
fővel csökkent - a természetes szaporodás mutatói alapján - a fő-
város lélekszáma.

a kor szerinti népesség-összetétel arányai az „előregedés,,
felé tendálnak: a nyugdíjas koruak aránya 1960-ban 18,8 százalék
volt, 1970-re 22-23 százalékra növekedett. várhatóan tovább
növekszik ez az arány még a következő 10-15 évben is. az át-
lagos családnagyság - az egyedülállókat is beleszámítva - a fővá-
rosban az 1960. évi 2,5-ről 1970-ben 1,9 főre csökkent. /folyt.köv./

17.25/szb

-37-

NA 17⁵⁰

bb 52. /népesedési... 1. folyt./-szb

országos átlagban a kereső korú nők 64-65, budapesten viszont 91-92 százaléka munkavállaló. a nagyvárosi körülmények több szempontból nem kedveznek a több gyermek vállalásának. ilyen például a lakásprobléma, továbbá, hogy túlszűfoltak a gyermekintézmények, kevés a zöldterület és a játszótér.

népesedési helyzetünk kedvezőbbé változtatásában - társadalmi gondról lévén szó - az állami intézkedéseken túl számos gond megoldásában fontos szerepet játszhatnak a társadalmi szervek, így a népfrontmozgalom is - mutattak rá az ülésen. például azzal, hogy emberformáló tevékenységükkel erősítik a szocialista család eszményképét, bizonyítják, hogy a gyermek, a család a tartalmasabb emberi élet része. az eddiginél magasabb színvonalon kell foglalkozni a családi életre való felkészítéssel, azon belül a szexuális felvilágosítással is. kifejezésre kell juttatni a közvélemény fórumain, hogy a gyermeknevelés elsősorban a szülők feladata, de a terhekből nagyrészt vállal az állam is. a párt és a kormány már eddig is több fontos intézkedést tett: például bevezette a gyermekgondozási segélyt, bővítette a családi pótlékban részesülők körét, szorgalmazza a gyermekintézmények gyorsabb ütemű fejlesztését, a lakáskiutalási rendszerben előnyben részesítik a családosokat, mindenképp azoknak több gyermekük van.

az elnökségi ülésen úgy határoztak, hogy a népesedéspolitikai téren végzett népfront munkát összehangolják - fővárosi és kerületi szinten egyaránt - a kisz, a vöröskereszt, az szbt és a tanácsok ilyen irányú tevékenységével. /mti/

bb 53. szovjet politikus előadása közművelődési feladatokról

t gy/gg szb zs - cz

1973. december 4.

kedden délután a szovjet kultúra és tudomány házában színházteremben jevgenyij bereznyák, az ukrán köztársaság közművelődési minisztériumának osztályvezetője a szovjetunió művelődéspolitikai törekvéseiről, közművelődési programjáról, annak megvalósításáról tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. /mti/

17.33/szb

-38-

17.33

bb 54. a háromezredik otp-lakás nyiregyházán

Vid-mf szb -cz

1973. december 4.

kedden adták át nyiregyházán, a háromezredik otp-lakást. ez volt egyben nyiregyházán az idej munkáslakás-építési akció keretében elkészült 125. munkáslakás, melyet házi györgynek, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat négygyermekes festő-szakmunkásának adtak át.

az otp megyei igazgatósága az 1960-as évek elején kezdte meg a saját beruházású lakások építését, amely különösen a harmadik öt-éves terv végén és a negyedik ötéves terv első éveiben öltött nagyobb méreteket és nyiregyházán kívül kiterjed a megye többi városára, nagyobb településeire is. az otp saját magára vállalja az építkezés teljes lebonyolítását, s a lakásokat az érvényben lévő kölcsönzési feltételek mellett értékesíti.

az átadási ünnepségen részt vett varga gyula, a nyiregyházi városi pártbizottság első titkára, biró lászló, a városi tanács elnöke, márkai jános, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat igazgatója, bogdányi ferenc, az otp megyei igazgatóságának helyettes vezetője. az otp a jubiláns lakástulajdonost háztartási gépekkel: mosógéppel, hűtőgéppel, centrifugával, padlókefélgéppel ajándékozta meg, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat pedig ötezer forint jutalmat adott át a festő szakmunkásnak. /mti/

bb 55. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

szb -cz

1973. december 4.

17. csepeli nyugdíjasok
18. a bolgár küldöttség bábolnán
19. sajtótájékoztató a kndk nagykövetségén
20. vízszennyvezetés
21. komárom megyei vb
22. magyar-bolgár tudományos együttműködés
23. befagyott a balatnon
24. fényesorompó
25. szövetkezeti klub

/folyt.köv./

18.00/szb

-39-

18.00

bb 55. /a belföldi... 1. folyt./-szb

26. új fűtőmű
 27. a husellátásról
 28. építészeti nívódíjak
 29. tiszamenti vegyiművek tervteljesítése
 30. zdzislav budapestre érkezett
 31. bőripari sajtótájékoztató
 32. jégügyelet
 33. ünnepélyes villanygyújtás
 34. szovjet idegenforgalmi...
 35. dr. szalay béla
 36. nemzetközi konferencia
 37. kádár jános levele
 38. táviró technikai műszerek
 39. mórlicz emlékünnepelely
 40. miskolci művészeti díjak
 41. ankét a textiliparban
 42. gázrobbanás
 43. iparművész kiállítás
 44. tejszállítás
 45. magyar pártmunkás küldöttség
 46. koreai küldöttség
 47. kis jankó bori pályázat
 48. kpm közlemény
 49. 59-tagu bünbando
 50. visszavonul a tél
 51. évadnyitás
 52. népfront tanácskozás
 53. előadás a szu közművelődési politikájáról
 54. a háromezredik otp lakás
 55. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 56. a kpm közuti főosztálya közli

szb -1e -cz

1973. december 4.

hogya a központi hűügyelet a következő telefonszámokon hívható:
227-052, 229-625, 229-447

/mti/

--

18.05/szb

-40-

M-1 810

bb.57. a bolgár párt-és kormányküldöttség látogatása a közpon-
ti kémiai kutató intézetben

t/bc/hi/gg/zs/a/-cz

1973. december 5.

a bolgár párt-és kormányküldöttség, amely todor zsvkov-
nak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkárá-
nak, a bolgár népköztársaság államtanácsa elnökének vezetésével
tartózkodik hazánkban, kedden délután a magyar tudományos aka-
adémia központi kémiai kutató intézetébe látogatott el.
a delegációt a tudományos intézeti látogatásra elkísérte foc-
k jendő, a minisztertanács elnöke, dr. timár mátyás, a miniszter-
tanács elnökhelyettese, roska istván külügyminiszterhelyettes
és bojtí jános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete.

a vendégeket erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadé-
mia elnöke, tétényi pál, az akadémia főtitkárhelyettese, ko-
vács ottó a ii. kerületi pártbizottság első titkára, dr. takáts
istván, a ii. kerületi tanács elnöke, holló jános akadémikus,
a kutatóintézet igazgatója és király jános, a kutatóintézet
pártszervezetének titkára fogadta. az intézet fiataljai virág-
csokrokkal kedveskedtek a bolgár nép képviselőinek./ mti/

--

bb.58. giulio orlando államtitkár a magyar-olasz kapcsola-
tok fejlődéséről

t/sl/pá/a/-cz

1973. december 4.

giulio orlando szenátor, olasz külkereskedelmi állam-
titkár, aki a magyar külkereskedelem vezetőivel a két ország
gazdasági együttműködéséről tárgyal, kedden este sajtótájékozt-
atón ismertette az együttműködés újabb lehetőségeit.

elmondotta, hogy 1968 óta kétszeresére nőtt a magyar-
olasz külkereskedelmi forgalom, a kapcsolatokat azonban még
szélesebb alapokra szeretné mindkét fél helyezni. jelenleg
ugyanis olaszország nagyrészt mezőgazdasági cikkeket import-
tál magyarországról, s ide főként iparcikkeket szállít. a
forgalmat csak úgy lehet nagyobb mértékben továbbnövel-
ni, ha e külkereskedelem strukturáját is megváltoztatjuk.
/folyt.köv./

18.45/a

- 41 -

M-1900

bb.58./ giulio orlando.....folyt./-a

ehhez legalkalmasabb a kooperációk kiépítése, a műszaki-tudományos együttműködés fejlesztése. mostani tárgyalásain felmerült egy tízéves hosszulejratu megállapodás lehetősége, amelyben nagy hangsúlyt kapna a két ország közötti gazdasági kooperáció, beleértve a közös fellépést más piacokon. az olasz kormány kész arra, hogy a legnagyobb vállalatokat a magyar vállalatokkal való együttműködésre ösztönözze, örvedetesnek tartja, hogy a magyar kormány hasonló álláspontot foglal el. különösen az energetikai iparban, a gépiparban, a vegyiparban, s mindenekelőtt a husiparban vannak nagy lehetőségek az együttműködésre. elmondotta azt is, hogy olaszország közös piaci tagsága nem akadályozhatja olaszország és magyarország gazdasági együttműködésének fejlődését. /mti/

--

bb 59. időjárásjelentés

pá szb -cz

1973. december 4.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. december 4-én, kedden:

enyhült az idő

várható időjárás szerda estig: tulnyomóan felhős idő, többfelé havazás, később havaseső, ónoseső. elsősorban reggel az utak síkosak lesznek, napközben olvadás. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 5, keleten helyenként még 0 fok körül várható. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.57-es/ a bolgár párt-és kormányküldöttség látogatása a központi kémiai kutató intézetben hírünk végéről az mti jelzést kérjük tárgyalannak tekinteni, helyette

/ folyt. köv./ jelzést

tenni. /mti/

--

19.15/a

- 42 -

19.15/a

97.57./ a bolgár párt-és kormányküldöttség.....1.folyt./-a

ezután az intézet nagytermében holló jános igazgató tájékoztatta a vendégeket a kémiai alap kutatásokkal foglalkozó intézet munkásságáról. elmondta, hogy a tudománypolitikai irányelveik szellemében, az ország távlati tudományos kutatási programjával összhangban dolgoznak, s - megőrizve tevékenységük alap kutatási jellegét - lehetőségeikhez mérten elősegítik az ipar fejlesztését is.

a bolgár párt-és kormányküldöttség vezetőjének az intézet további terveit tudakoló kérdésére az igazgató elmondta, hogy középtávu kutatási programjuk legfőbb feladatai között szerepelnek a gyógyszeripar és a növényvédőszer-gyártást szolgáló kutatások, a petrokémiai fejlesztési program végrehajtásának elősegítése, valamint a műanyagipar fejlesztésével kapcsolatos alap kutatási témák kimunkálása. egyidejűleg az intézet önálló feladatként is jelentős kémiai anyag-szerkezet-kutatásokra vállalkozik.

az intézet igyekszik elősegíteni a tudományos eredmények gyakorlati felhasználását, a tudomány-és az ipar kapcsolatának erősítését. todor zivkov ezzel kapcsolatos kérdésére az igazgató elmondta, : a néhány évvel ezelőtti 3-4 millió forinttal szemben az idén 12 millió forint értékben folytatnak kutatásokat az ipar számára, szerződéses megbízás alapján.

a továbbiakban beszámolt arról, hogy sokrétű tevékenységében az intézet tudósok, magasán képzett kutatók jelentős létszamu gárdájára támaszkodhat. a vendégeknek a szakember-utánpótlásra vonatkozó kérdésére reflektálva az igazgató szölt arról is, hogy az intézet részt vesz a tudományos kutatók nevelésében, és az egyetemi oktatásban is, elsősorban a post graduális - diploma megszerzése utáni - képzésben.

az intézet szerteágazó nemzetközi kpcsolatairól is szó esett; ennek kapcsán a vendégek arról érdeklődtek, hogy mi a helyzet ezen a téren magyar-bolgár viszonylatban. az intézet igazgatója elmondta, hogy több munkatársuk járt bulgáriában tanulmányuton, vagy vett részt a testvérországban rendezett tudományos konferenciákon. ugyanakkor számos bolgár kutatót látott vendégül. hozzáfűzte, hogy a bolgár kémiai kutatás magas színvonala, kiváló eredményei nálunk is ismertek, ezért a jövőben szeretnék szorosabbra fűzni kapcsolataikat a bolgár népköztársaság hasonló profilu intézményeivel.

/folyt.köv./
19.25/a

- 43 -

19.15/a

bb.57./ a bolgár párt-és kormányküldöttség....2.folyt./-a

a tájékoztató után a vendégek fölkeresték az intézet néhány részlegét. megnézték az egyik szerveskémiai laboratóriumot, ahol az élő szervezetben végbemenő nagyjelentőségű enzim-működés folyamatát vizsgálják. ötvös lászló igazgató-helyettes beszámolt arról, hogy a kutatásokban a bolgár tudományos akadémia szerveskémiai intézetének egyik munkatársa is részt vett. a laboratórium munkája egyébként azért kiemelkedő fontosságu, mert feltárja a gyógyszerek kémiai szerkezetének és biológiai hatásának összefüggéseit, az élő szervezetben történő átalakulásának folyamatait.

radics lajos kandidátus kalauzolásával megtekintettek egy hazánkban egyedülálló kutatóberendezést, az anyagok szerkezetének vizsgálatára használt magrezonanciás spektrométert. a rendkívül értékes berendezésnek a különféle gyógyszerkészítmények, természetes szervesanyagok szerkezetének meghatározásában van fontos szerepe.

nagy érdeklődéssel ismerkedtek a bolgár vendégek annak a laboratóriumnak a munkájával is, ahol a legfontosabb műanyagok élettartamát, illetve öregedését kutatják. itt tüdős ferenc akadémikus adott szakszerű magyarázatot arról, hogy a kutatómunka célja: a műanyagok élettartamának meghosszabbítása.

a látogatás befejeztével todor zsvkov köszönetet mondott a házigazdáknak a szíves fogadtatásért és azért, hogy megismerhette az intézet szerteágazó tudományos tevékenységét. tapasztalatait röviden így foglalta össze:

- bár delegációnk egyik tagja sem szakértője ezeknek a tudományos témáknak, az itteni vezetők beszámolóit, szakszerű magyarázatait és a laboratóriumokban tett látogatásunk alapján az a véleményünk, hogy nagyon jó szakemberek dolgoznak ebben az intézetben. további munkájukhoz őszinte szívből kívánunk sikereket, újabb szép eredményeket. a magyar-bolgár kutató intézetek közötti gyümölcsöző együttműködésének, a kapcsolatok ki-szélesítésének mi is őszinte hível vagyunk, ezért készséggel megígérem: hazatérve tolmácsolom majd a magyar és a bolgár kémiai kutatók még szorosabb együttműködésére irányuló kívánságukat.
/mti/

..-

19.45/a

- 44 -

NA 19th

bb.60. a bolgár párt-és kormányküldöttség az állami népi együttes előadásán

t/bc/pá/zs/a/-cz

1973. december 4.

a bolgár párt-és kormányküldöttség, élén todor zsvkov-val, a bkp kb első titkárával, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnökével kedden este megtekintette az állami népi együttes műsorát az együttes székházában.

a vendégekkel együtt részt vett az előadáson dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár, roska istván külügyminiszterhelyettes, és bojti jános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete.

a műsor megkezdése előtt rábai miklós az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket./mti/

..-

bb.61. dimitar kirov bolgár festőművész kiállítása

t/nm/pá/a/zs/-cz

1973. december 4.

kedden a budapesti bolgár kulturális központban kiállítás nyílt dimitar kirov bolgár festőművész alkotásaiból. a népköztársaság uti kiállítóteremben a plovdivi festőiskolához tartozó művész mintegy 30 képét láthatják az érdeklődők.

megnyitó beszédet rideg gábor, művészettörténész, a művészet című folyóirat főszerkesztője mondott. jelen volt a kiállító művész, dimitar kirov is. /mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.53-as / szovjet politikus.../1. bek. 2.sorában a szöveg helyesen:

...az ukrán szszk közművelődési minisztériumának...

/mti/

20.00/a

- 45 -

NA 20th

bb.62. kedden ismét erősebben havazott budapesten és az ország több megyéjében - az utak mindenütt járhatók - a fő probléma a síkosság

i/ms/pá/a/-cz

1973. december 4.

a meteorológiai intézet keddi esti tájékoztatója szerint újból erősebben havazott a fővárosban és az ország több megyéjében. a legtöbb hó - 3 centiméter - ismét budapestre és a környékre esett. a hótakaró vastagsága egyébként miskolcon a legnagyobb, 12 centiméter, hasonlóképpen sok a hó pécsen is. budapesten a múlt hetivel együtt 7-10 centiméter között változik a hólepel vastagsága. a hőmérséklet általában mínusz 2- mínusz 7 fok között volt, kivéve sopront és környékét, ahol délután 4 és 5 óra között az északnyugati szél hatására hirtelen felmelegedés következett be, a hőmérő higanyszála egyetlen óra alatt mínusz 1-ről plusz 4-re ment fel, este 7 órakor pedig plusz ötöt mértek. itt nem is havazott, hanem ónososó esett, ami szerdán az enyhülés folytatódásával valószínűleg az ország más részein is bekövetkezik.

a kpm hóügyeletén kedden este az ideai tél harmadik hójelentését állították össze. eszerint nógrád, pest, komárom és fejér megye területén erősebben, hajdu, heves, veszprém megyében gyengén, illetőleg szórványosan havazik. győr megye egyes részein a havazást havas, illetőleg ónososó váltotta fel. az országos közutak mindenütt járhatók, de helyenként változó méretű síkossággal kell számolni. ezért a közúti igazgatóságok gépei országszerte sózzák az utakat, hogy csökkentsék a hó és egyéb csapadék olvadáspontját és így megakadályozzák a jégkéreg keletkezését az utakon.

a köztisztasági hivatal, amelyet a hirtelen és nagy robajjal beköszöntött tél a múlt héten erős próbának tett ki, délután 2 órától, a hóesés megkezdésétől azonnal 80 szórógépet állított üzembe, azért nem többet, nehogy a csúcsgorogalmat zavarják az utak rendjén, használhatóságán dolgozó járművek. estétől már 130 géppel sózták, illetőleg ekézték az utakat. munkájuktól azt várták, hogy ha nem lesz az éjszaka folyamán további hóesés reggel a fő közlekedési vonalak rendben lesznek.

/folyt.köv./

20.45/a

t

M' 21⁰⁰

- 46 -

bb.62./ kedden.....folyt./-a

a közlekedési vállalat fődíszpécsere a mostani hóesés következtében nem jelzett különösebb problémát, amit a szakember annak tulajdonított, hogy az utakat márkorábban sózták és a lehullott csapadék egy része azonnal elolvadt, de mennyisége is jóval kevesebb volt, mint a múlt héten. természetesen főleg a hegyi utakon nem lehet teljesen kivádeni a járművek csuszását, és ezért a forgalom lelassult, főleg az autóbusz vonalakon, bár össze sem lehet hasonlítani a multkorival ezeket a problémákat. a délután és este folyamán a hegyi autóbusz vonalakon hat ízben fordultak elő kisebb akadályok, de ezek nagyrészt más járművek megcsuszása, keresztbefordulása, stb. okozta. így például a 29-es autóbusz vonalának a pasarét felé eső részén összecsuszott két jármű és rövid időre akadályozta az autóbusz forgalmat. a hóesés alatt a szabadsághegyen, az óra uton állt ki egy 21-es autóbusz, de az akkumulátortelep kicserélése után tovább folytatta útját.

a mávaut járatai mind közlekednek, természetesen kisebb-nagyobb késések előfordulnak, különösebb gondot azonban a vállalat hóügyelete nem jelentett.

érdekes a mentők helyzetjelentése, amely a közúti balesetek számának az első hóeséshez viszonyítva nagymérvű csökkenéséről ad számot. úgy látszik, hogy a gyalogosok és a gépkocsivezetők hozzászórtak a hóeséshez és következményeihez, jobban vigyáznak, ezzel szemben a főváros fölött átvonult melegfront elég sok rosszulletet okozott és hirtelen halálesetek is előfordultak. bár a kivonulások száma nem volt különösebben nagy, mégis a hóesés után amikor az út kezdett síkossá válni gondot okozot a betegek ellátása, mert a mentőautók is csuszáltak, lassabban értek célhoz./mti/

--

bb.63./ a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig

a-cz

1973. december 4.

56. a kpm közúti főosztálya..

57. a bolgár párt-és kormányküldöttség látogatása a központi kémiai kutató intézetben

58. giulio orlando államtitkár a magyar-olasz kapcsolatok fejlődéséről

/folyt.köv./

21.00/a

- 47 -

M' 21⁰⁰

bb.63./ a belföldi.....folyt./-a

- 59. időjárásjelentés
- 60. a bolgár párt-és kormányküldöttség a z állami népi együttes előadásán
- 61. dimitar kirov
- 62. kedden ismét erősebben havazott budapesten
- 63. hirjegyzék

21.00/a

- v é g e -
-48 -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal

Nr 2/10

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 5.

bb.1. shaw, szép ernő, szakonyi a budapesti színpadokon

1/nn/gk/hi/a/hgy

1973. december 5.

vígjátékokkal, zenés komédiákkal bucsuztatják december bemutatói a budapesti színházakban a 1973-at. elsőként a mádách színházban tartanak premiért december 7-én g.b. shaw „brassbound kapitány megtérése„ című játékából. az 1900-ban írt művet ezúttal új fordításban / vas istván készítette/ tüzték műsorra kerényi imre rendezésében. szereplők: márkus lászló, vass éva, gábor miklós, dégi istván, lőte attila és mások. december 8-án magyarországi bemutatóra kerül sor a józsef attila színházban is. emil braginszkij és eldar rjazanov „ ma éjjel megnősülök„ című művét benedek árpád fordításának felhasználásával tabi lászló alkalmazta magyar színpadra. a történet egy mulatságos leánykérés bonyodalmaival meséli el, sok váratlan fordulattal. a rendező benedek árpád, a főszerepeket bodrogi gyulára, voith ágira, bordás gabira, kaló flóriánra és bara margitra bizta.

juhász ferenc,, józsef attila sírja,, és ,, halottak királya,, című két költeményének részletei szerepelnek az irodalmi színpad december 12-1 bemutatójának műsorán. a produkció lényegében berek katalin és nagy attila előadójestje, bencze zsuzsa rendezésében.

/folyt.köv./

- 1 -

Ka